UDHNA CITIZEN COMMERCE COLLEGE &
S.P.B. COLLEGE OF BUSINESS ADMINISTRATION &
SMT. DIWALIBEN HARJIBHAI GONDALIA COLLEGE OF BCA & IT
(Self Financed)
(Managed by Udhna Academy Education Trust)
214, Ranchhod Nagar, Opp. Swaminarayan Temple,Surat-Navsari Road, SURAT-394 210

Class: T.Y.B.Com. (Sem. 6)

Subject: Advanced Accounting & Auditing 8

Flexible Budget

QUESTIONS FOR PRACTICE-1

1.

રાજા લી. પાસે વાર્ષિક ૫,૦૦,૦૦૦ એકમો તૈયાર થઈ શકે તેટલી ઉત્પાદન શક્તિ છે. આગામી વર્ષ માટે કાર્યશક્તિનો ઉપયોગ પ્રથમ ૬ માસ માટે ૬૦%, બીજા ૪ માસ માટે ૭૦% અને બાકીના માસ માટે ૯૦% અંદાજેલ છે.
આગામી વર્ષ માટે ઉત્પાદનના કુલ એકમો શોધો.

2.

ભંડારી લિ. હાલમાં 80% ઉત્પાદન સપાટીએ ઉત્પાદન કરે છે. અર્ધચાલિત ખર્ચાઓ (જેમાં દર 450 એકમોદીઠ રૂ. 1800 લેખે સીમાંત ખર્ચા સમાયેલા છે) રૂ. 2,97,000. તમારે 96% ઉત્પાદન સપાટીએ (43,200 એકમો) અર્ધચાલિત ખર્ચાઓ શોધવાના છે.

3.

ગૌતમ લિ.ના રેકોર્ડમાંથી નીચેની માહિતી મળી છે :
(1) પ્રત્યક્ષ માલસામાનનો ખર્ચ એકમદીઠ રૂ. 15
(2) પ્રત્યક્ષ મજૂરી ખર્ચ કલાકદીઠ રૂ. 5.625 લેખે, એક એકમના ઉત્પાદન માટે જરૂરી કલાકો 3.6 છે.
(3) 112% ની ઉત્પાદન શક્તિએ કેટલીક માહિતી નીચે મુજબ છે :
કુલ પ્રત્યક્ષ મજૂરી રૂ. 63,78,750
ઉપરની માહિતી પરથી 96% અને 110% એ ઉત્પાદન એકમો શોધો.

UDHNA COLLEGE

4.

ખાલી જગ્યા પૂરો :

ઉત્પાદન શક્તિ	60%	75%	90%
ઉત્પાદન એકમો	-	9,000	-
એકમદીઠ મજૂરી (રૂ.)	(?)	0.20	0.20
એકમદીઠ ઘસારો (રૂ.)	0.45	(?)	0.30
એકમદીઠ વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચા (રૂ.)	0.50	0.40	(?)

5.

જૈત્ર લિ. નીચેની માહિતી પૂરી પાડે છે :

ઉત્પાદન (એકમોમાં)	5,000 (100%)	3,000
વેચાણ ખર્ચા (રૂ.)	38,000	30,000

80% ઉત્પાદન ક્ષમતાએ વેચાણખર્ચા શોધો.

6.

નીચેની માહિતી પરથી 70% સપાટી માટે ખર્ચાઓની ગણતરી કરો. કુલ ઉત્પાદન 100% સપાટીએ 5,000 એકમોનું છે.

ખર્ચાઓ	60%	100%
શક્તિ અને બળતકા	18,750	28,750
વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચા	50,000	70,000
વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચા	30,000	40,000

UDHNA COLLEGE

7.

જય લી. ની નીચેની માહિતી પરથી ૮૦% અને ૧૦૦% ઉત્પાદન શક્તિએ કુલ રકમ દર્શાવતું પરિવર્તનશીલ બજેટ તૈયાર કરો.

૬૦% ઉત્પાદન શક્તિએ ઉત્પાદિત એકમો ૯,૦૦૦ છે, જેની એકમદીઠ પડતર અને વેચાણની માહિતી નીચે મુજબ છે.

વિગત	એકમદીઠ રૂ.
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	૮૦
પ્રત્યક્ષ મજુરી	૪૦
પ્રત્યક્ષ ખર્ચા	૧૨
કારખાના ખર્ચ – ચલિત	૨૫
કારખાના ખર્ચ – સ્થિર	૩૦
વહીવટી ખર્ચા – સ્થિર	૧૦
વેચાણ ખર્ચા (૮૫% ચલિત)	૨૦
વિતરણ ખર્ચા (૯૦% ચલિત)	૧૩
કુલ પડતર	૨૩૦
નફો	૨૦
વેચાણ	૨૫૦

વધારાની માહિતીઃ

(૧) પ્રત્યક્ષ માલસામાન ૮૦% સપાટીએ ૨.૫% અને ૧૦૦% સપાટીએ ૫% ઘટાડો થાય છે.

(૨) પ્રત્યક્ષ મજુરી ખર્ચ ૧૦૦% સપાટીએ ૫% ઘટે છે.

(૩) વેચાણ સ્થિર ખર્ચા ૭૦% સપાટી પછી ૧૦% વધે છે.

(૪) વેચાણ કિંમતમાં ૮૦% સપાટીએ ૨% અને ૧૦૦% સપાટીએ ૪% ઘટાડો થાય છે.

UDHNA COLLEGE

8.

ક્રિષ્ના કંપની લિ. પરિવર્તનશીલ બજેટરી અંકુશની પદ્ધતિ અપનાવે છે. 70 80% અને 90% ની પ્રવૃત્તિ એ પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર દર્શાવવું જરૂરી છે. નીચેની માહિતી ઉપલબ્ધ છે :

(1) વેચાણ : 3,500 એકમો (70% પ્રવૃત્તિએ) એકમદીઠ રૂ. 1,000 લેખે. જો ઉત્પાદન 80% થી 90% સુધી વેચે તો મૂળ કિંમતમાં અનુક્રમે 2.5% અને 5%નો વધારો થશે.

(2) ચલિત ખર્ચા : એકમદીઠ રૂ. 200, જે પૈકી કાચામાલની પડતર 60%, મજૂરીની પડતર 30%, અન્ય ચલિત પડતર 10% છે.
જો ઉત્પાદન 75% થી વધે તો જરૂરી કાચામાલની ખરીદીમાં અને મજૂરીખર્ચમાં 5% વધારો થશે, જ્યારે 85% થી વધે, તો કાચામાલની ખરીદી તથા મજૂરી ખર્ચમાં 10% વધારો થશે.

(3) ચલિત પરોક્ષ ખર્ચ : સેલ્સમેનનું કમિશન વેચાણ કિંમતના 5% છે.

(4) અર્ધચલિત ખર્ચા :

વિગત	40% (રૂ.)	60% (રૂ.)
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા	5,60,000	6,40,000
વેચાણ વિતરણ ખર્ચા	4,16,000	4,64,000

(5) સ્થિર ખર્ચા :

વિગત	40% (રૂ.)	60% (રૂ.)
ઓફિસ ખર્ચા	4,80,000	4,80,000
ઘસારો	60,000	60,000

સ્થિર ખર્ચાઓ 65% થી 75% ક્ષમતા વચ્ચે સ્થિર રહે છે. પંરતુ 75% થી 85% ક્ષમતા વચ્ચે ઉપરની રકમમાં 5% વધે છે. જ્યારે 85% થી 100% વચ્ચે ઉપરની રકમના 10% વધે છે.

UDHNA COLLEGE

9.

ધ્રૃવિ કોર્પોરેશન 100% ની કાર્યક્ષમતાએ ચોક્કસ વસ્તુના 4,000 એકમો ઉત્પાદન કરે છે. હિસાબના ચોપડામાંથી નીચેની માહિતી મેળવવામાં આવી.

માસ	જાન્યુઆરી 2020	માર્ચ 2020
ઉત્પાદન શક્તિ	70%	90%
ખર્ચાઓ:	(રૂા.)	(રૂા.)
મરામત અને જાળવણી	50,000	56,000
પાવર	1,80,000	2,00,000
ઉત્પાદન વિભાગની મજૂરી	70,000	90,000
વપરાશી સ્ટોર્સ	1,40,000	1,80,000
પગાર	1,00,000	1,00,000
તપાસ	20,000	24,000
ઘસારો	1,40,000	1,40,000

ઉત્પાદનનો દર, પ્રત્યેક કલાકે 10 એકમો છે. પ્રત્યક્ષ માલસામગ્રીની પડતર એકમદીઠ રૂ. 10 છે. અને પ્રત્યક્ષ મજૂરી પ્રત્યેક કલાકે રૂ. 40 છે.

પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર હેઠળ 100%, 80% અને 60% ની કાર્યક્ષમતાએ ઉત્પાદનની પડતરની ગણતરી કરવાની છે.

UDHNA COLLEGE

10.

શ્રી. અવિચલ કં. લિ. નું પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર નીચે મુજબ છે.

પ્રવૃત્તિની સપાટી	80%	100%
ખર્ચાઓ :		
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	1,28,000	1,60,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	1,60,000	2,00,000
સીધા ખર્ચા	64,000	80,000
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા	72,000	84,000
ઓફિસ પરોક્ષ ખર્ચા	1,04,000	1,12,000
વેચાણ પરોક્ષ ખર્ચા	34,000	38,000

50% પ્રવૃત્તિએ ઉત્પાદનની વેચાણ કિંમત રૂા. 5,00,000 છે. અર્ધ-ચલિત ખર્ચામાં સમાયેલ બધા પ્રકારના સ્થિરખર્ચા 75% પ્રવૃત્તિ બાદ 20% વધે છે.

એની ધારણા કરવામાં આવે છે કે, 50% પ્રવૃત્તિ બાદ વેચાણ કિંમતમાં 5% ઘટાડો કરવામાં આવે તો, કંપની વેચાણ જથ્થો વધારી શકશે અને તેની કંપની 50%, 60% અને 75% ક્ષમતાએ પ્રવૃત્તિ કરી શકે.

50%, 60% અને 75% ઉત્પાદન સપાટીએ પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર તૈયાર કરો. અને નફો શોધો.

UDHNA COLLEGE